

Landnotkunarmál

Tómas Grétar Gunnarsson

Hvað er landnotkun?

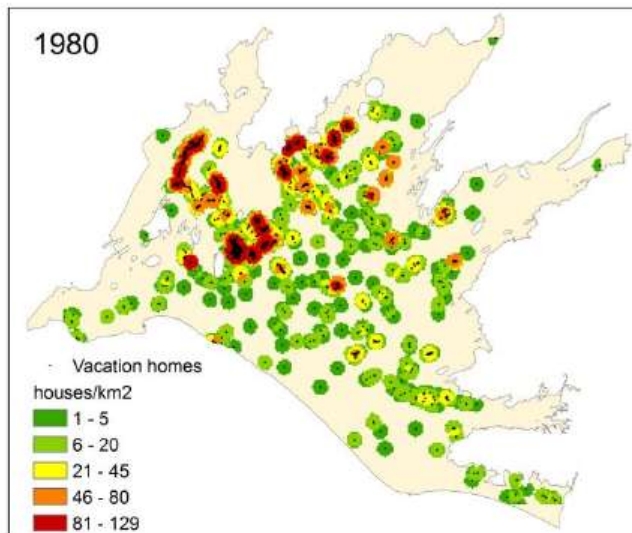
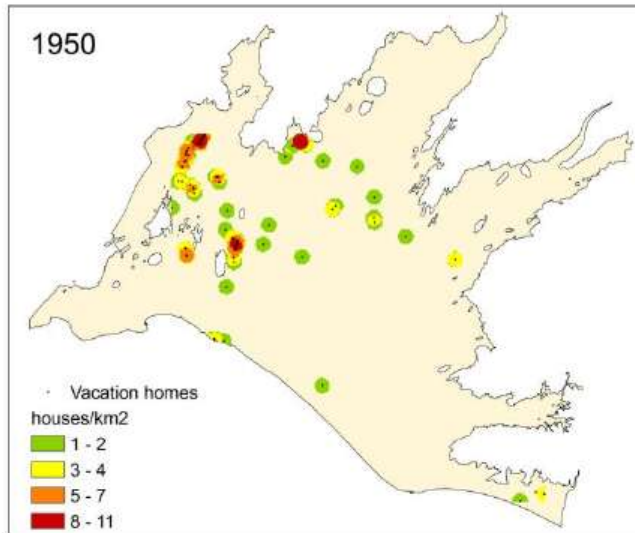
- Mannvirki
- Framleiðslunytjar
- Undirstöðuvirkni vistkerfa

Dæmi: mannvirki

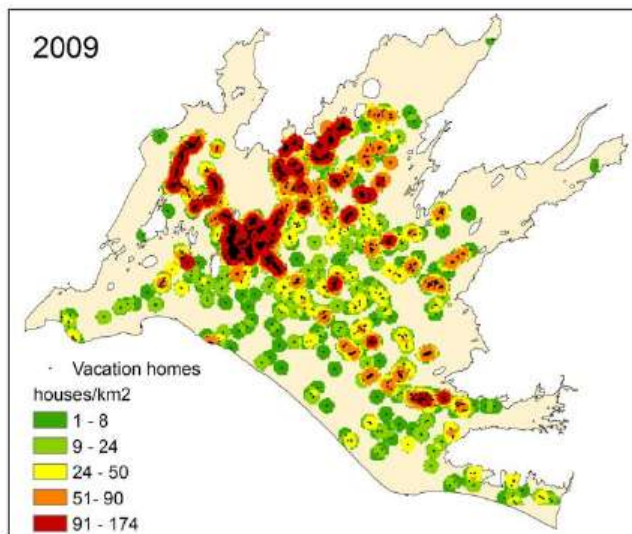
Þróun frístundabyggðar á Suðurlandi

0 10 20 40 60 Kilometers

Elke Wald 2012: Yfirlit yfir
landbreytingar á Suðurlandi frá 1900.
MS ritgerð.

Statistics	1950	1980	2009	Change %		Total %
				1950-1980	1980-2009	
Vacation homes (N)	96	2,590	5,148	2,598	98,7	5,262
Average size (m ²)	62.5	50	56	-20	12	-10
Land take (ha)	0.6	13	29	2,066	123	4,733

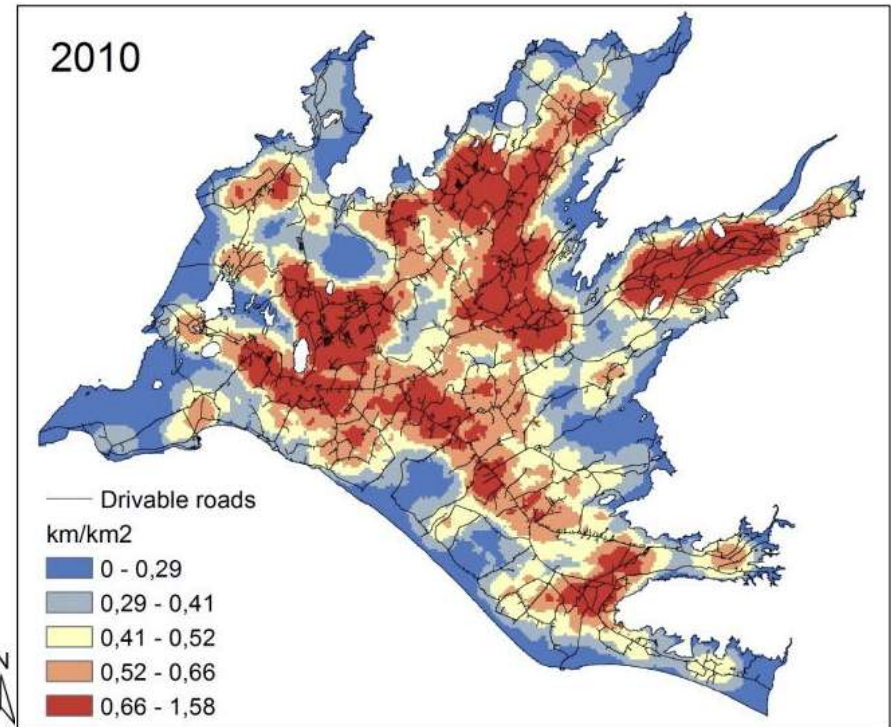
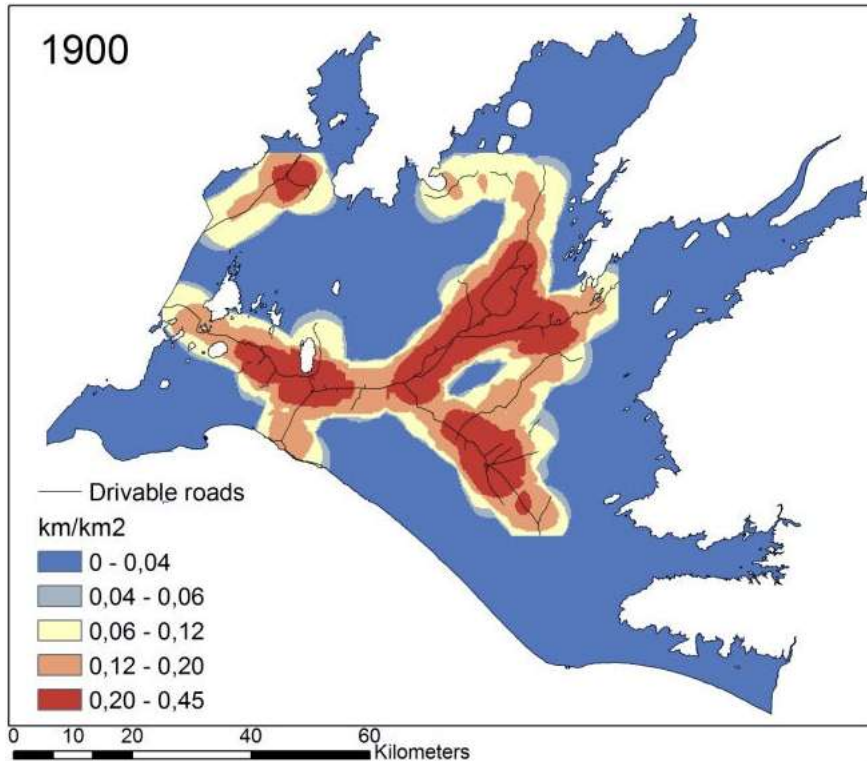
HÁ

Á SUÐURLANDI

Dæmi: mannvirki

Bíltækir vegir á Suðurlandi

Elke Wald 2012

HÁSKÓLI ÍSLANDS

RANNSÓKNASETUR Á SUÐURLANDI

Dæmi: framleiðslunytjar

Flatarmál túna á Suðurlandi

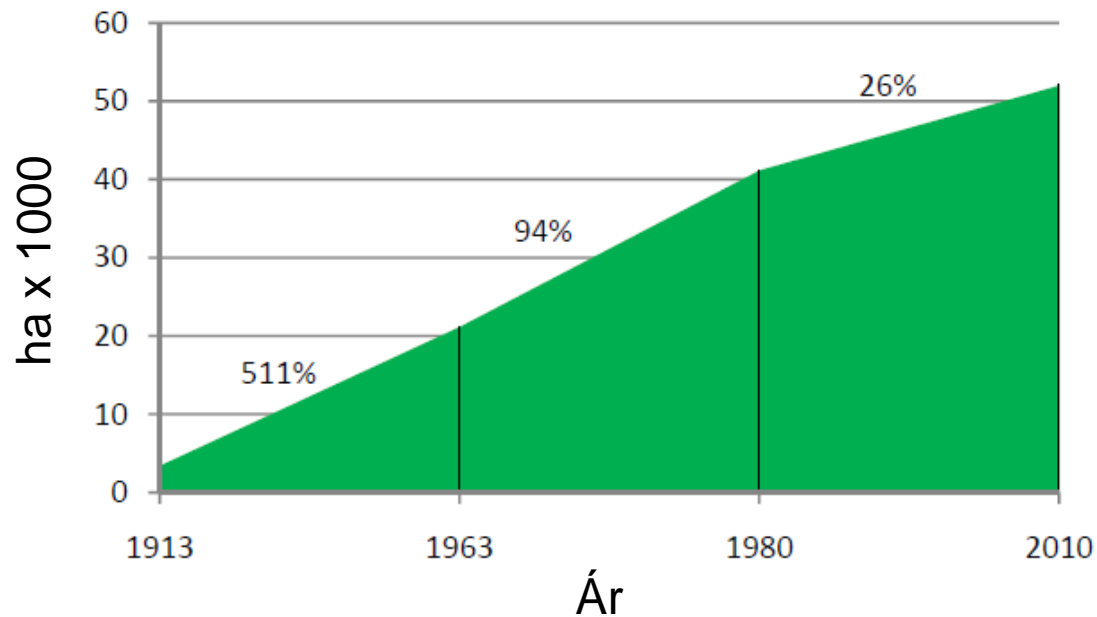

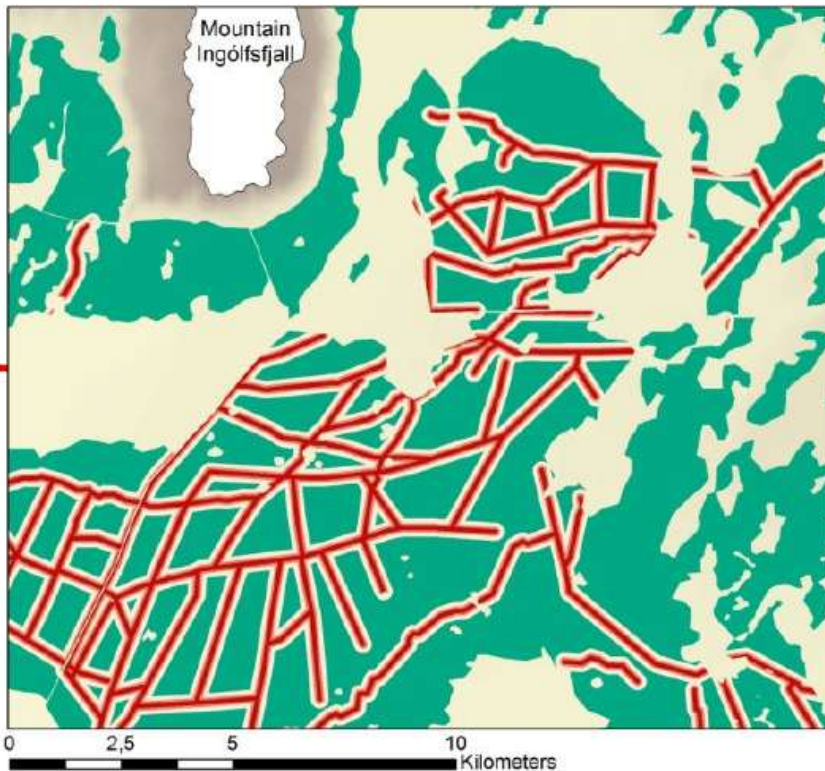
Figure 3.1 Approximate hayfield area (ha) in the southern lowlands in 1913-2010, including the %-increase between selected years. Source: SI, FAI & Nytjaland

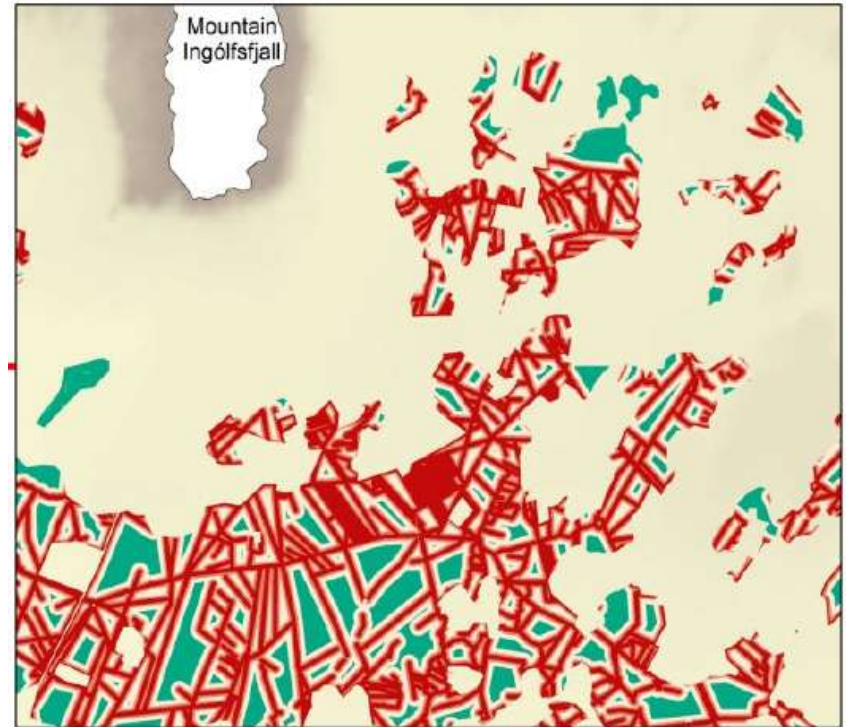

Dæmi: framleiðslunytjar Framræsla í Flóa

1950

2010

Elke Wald 2012

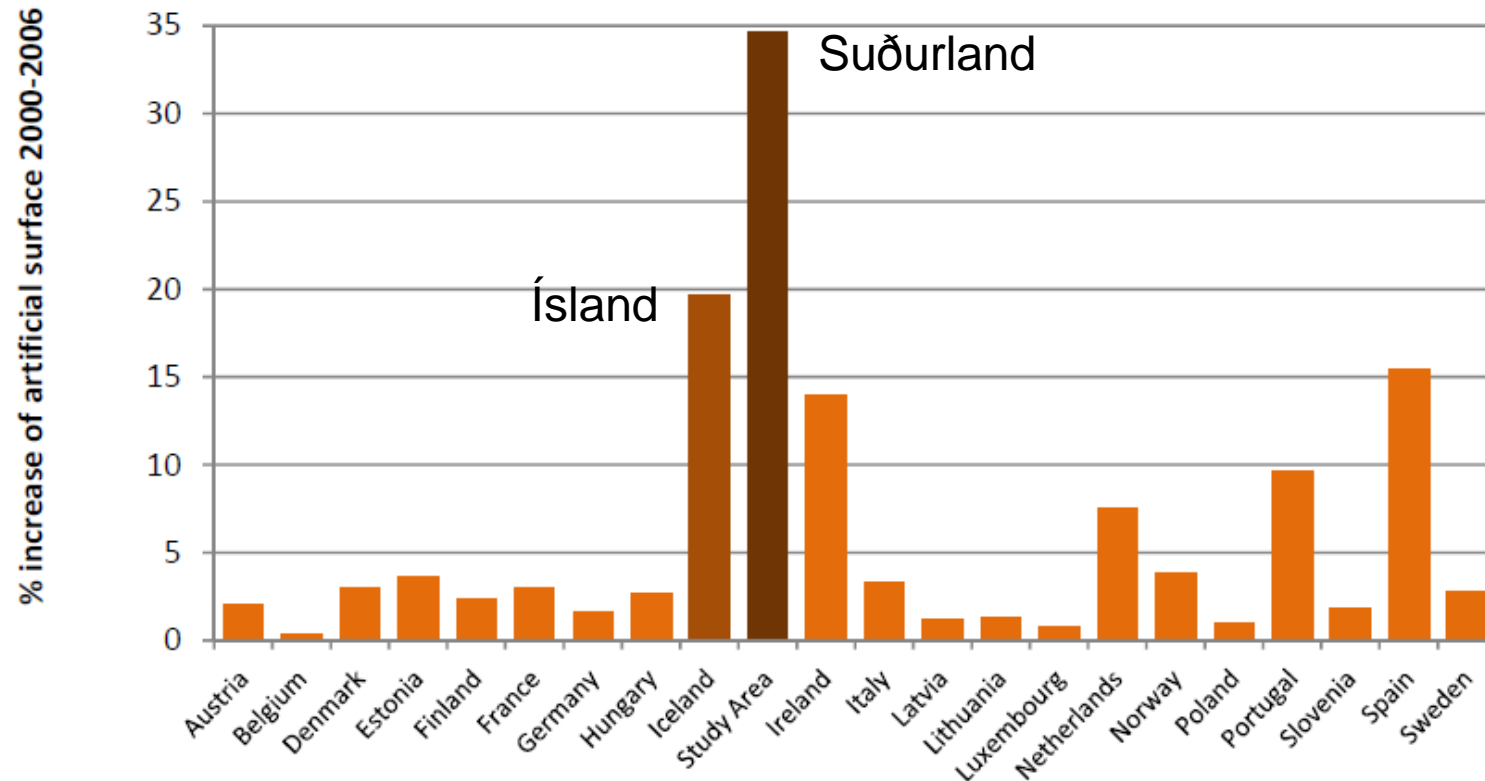

HÁSKÓLI ÍSLANDS

RANNSÓKNASETUR Á SUÐURLANDI

Aukning (%) á manngerðu yfirborði milli 2000 og 2006 skv Corine flokkun

Elke Wald 2012 tók saman

Figure 3.31 Change of artificial surface area (%) according to CLC2000-2006, in selected European countries (based on data availability), including settlements, roads, and industrial and recreation areas. Source: EEA

Undirstöðuvirkni náttúrunnar

Til dæmis:

- Vatnsbúskapur
- Jarðvegur
- Niðurbrot úrgangsefna
- Hringrás efna (t.d. N) í lofti og jarðvegi
- Heilnæmt umhverfi. Heilsa og framtíðarhorfur

Úrlausnarefni í landnotkun -aðalmálið-

- Að stýra nærtækri auðlindanýtingu svo ekki sé gengið á undirstöðuvirkni vistkerfa.
- Hversu mikið land – hvar – og hvernig má nýta án þess að spilla lífsnauðsynlegum náttúrulegum ferlum?
- Nálganir
 - Afmarkaðar spurningar, t.d. : Hvaða áhrif hefur landbúnaður á vatnafar?
 - Víðtækar þverfaglegar nálganir, t.d. : Samspil félagslegra breytinga og umhverfisbreytinga (*socio-ecological feedbacks*).

Rannsóknir á landnotkun nokkur afmörkuð viðfangsefni

Tengsl landgerða og líffræðilegrar fjölbreytni

- Verkefni í samstarfi við LBHÍ.
- Miðar að því að kortleggja líffræðilega fjölbreytni í mósaík landbúnaðarlands og úthaga á undirlendi Suðurlands.
- Tæki til að forgangsraða landnotkun m.t.t. verndargildis og alþjóðlegra samninga í anda stefnumörkunar stjórnvalda.

Lilja Jóhannesdóttir MS nemi

RANNSÓKNASETUR Á SUÐURLANDI

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Þýðing uppgræðsluaðgerða fyrir dýralíf

- Í samstarfi við Landgræðsluna.
- Kerfisbundinn samanburður á algengum uppgræðsluaðferðum hvað varðar framvindu dýralífs.
- Innlegg í umræður og stefnumörkun um notkun mismunandi landgræðsluaðferða, kostnað þeirra og ávinning.

Brynja Davíðsdóttir MS nemi og Sr. Guðmundur Halldórsson (Lr)

Áhrif eldgosa á náttúrufar

- Í samstarfi við Hekluskóga.
- Mælingar á náttúrufari (gróðri, smádýrum og fuglum) á skilgreindum landgerðum í nágrenni Heklu.
- Þrátt fyrir mikla eldvirkni eru áhrif eldgosa á náttúrufar illa þekkt héraendis. Verkefnið gefur einnig viðmiðun fyrir næsta Heklugos og fyrir framvindu skógræktar á svæðinu.

Heiða Gehringer MS nemi
RANNSÓKNASETUR Á SUÐURLANDI

Framtíðin

- Markmið: Sjálfbær auðlindanýting sem tekur mið af nauðsynlegum viðhaldsferlum og fléttar saman ólíka hagsmuni hvað varðar landnotkun.
- Verkfæri: Auknar rannsóknir á helstu sviðum landnotkunar.
- Farvegur: Samþætting rannsókna og stefnu í gegnum samráð og kynningu.

Upptaka rannsókna í stefnumörkun – reynsla Skota

- Hafa rannsóknir lausnir á vandamálum
- Hversu náíð tengjast rannsóknir vandamálum
- Trúverðugleiki rannsækenda
- Samráðsferli
- Kynning á rannsóknum
- Þrýstingur (lobbíismi)

Court and Young, 2003 Bridging Research and policy: Insights from 50 Case Studies. ODI Working Paper 213.
Start and Hoveland, 2004 Tools for Policy Impact: A Handbook for researchers. ODI

Sigurjón Einarsson

HÁSKÓLI ÍSLANDS

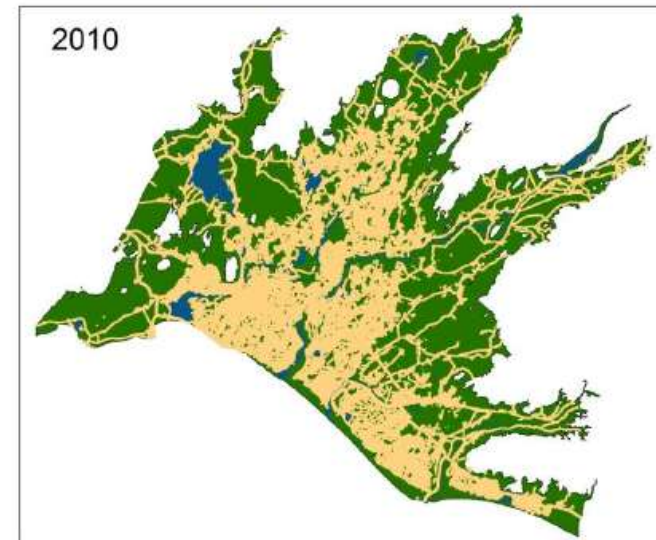
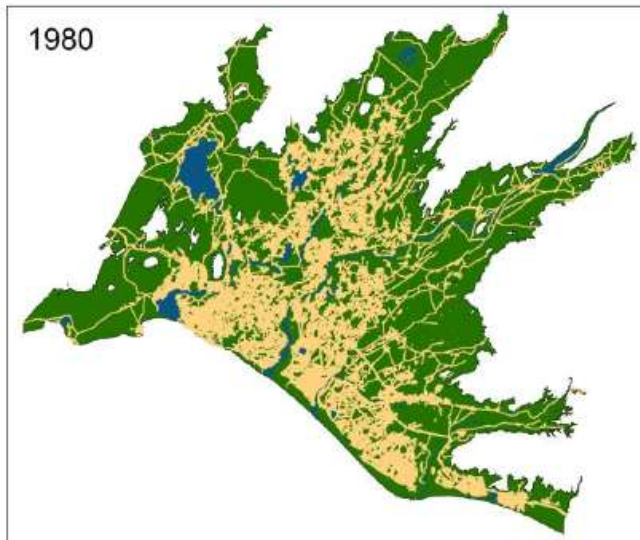
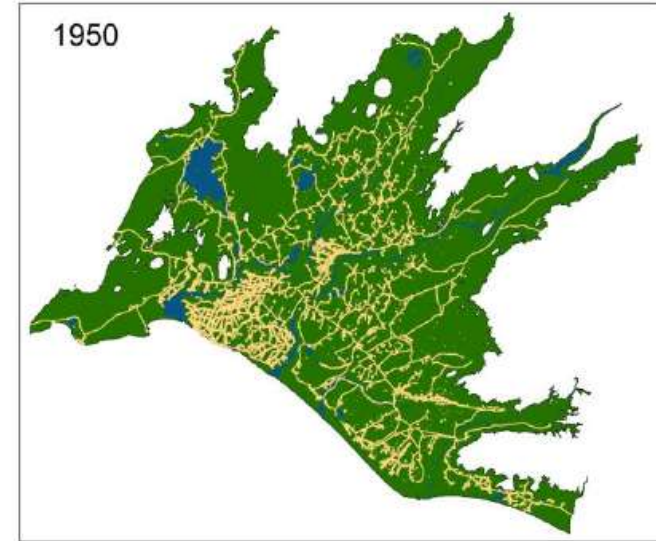
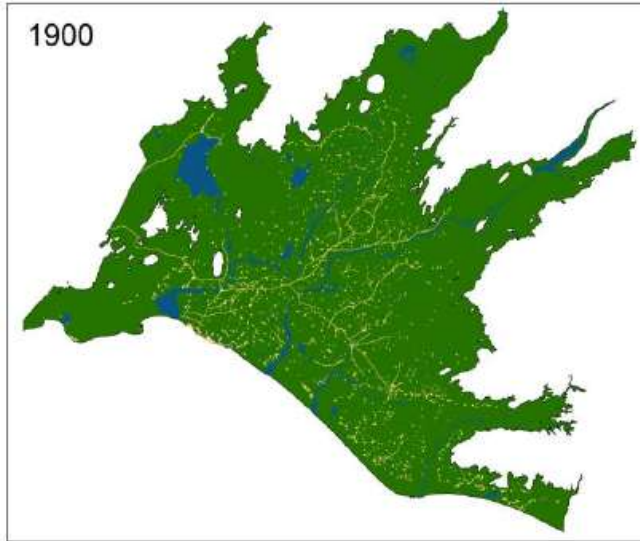
RANNSÓKNASETUR Á SUÐURLANDI

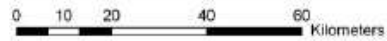
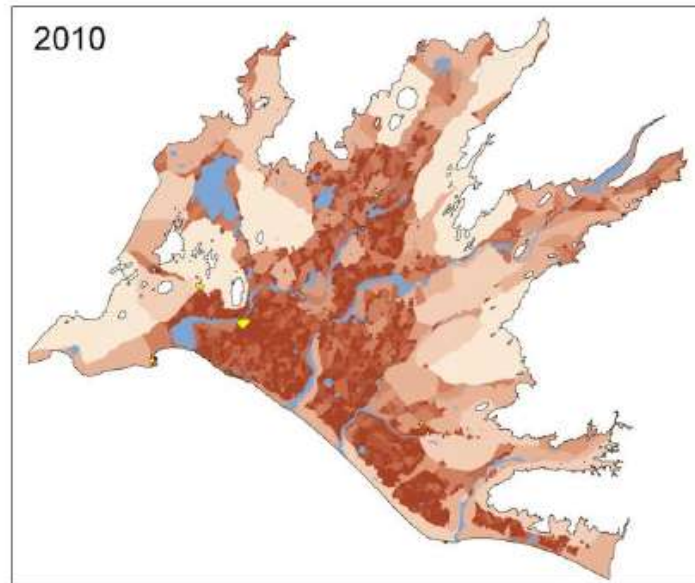
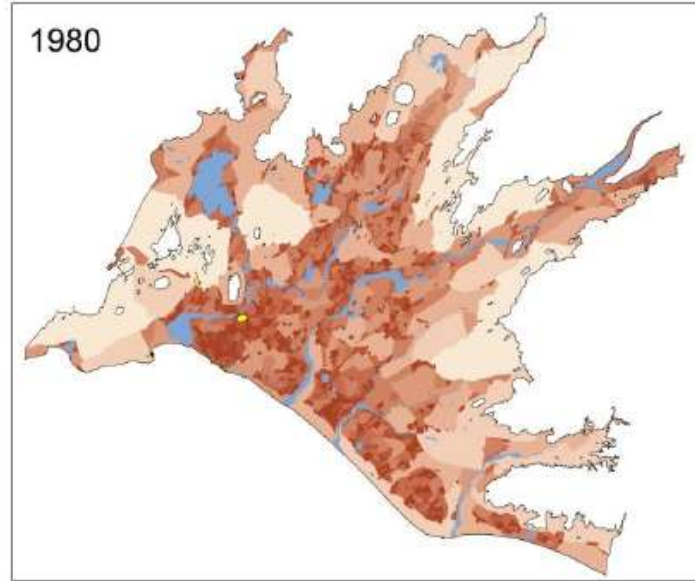
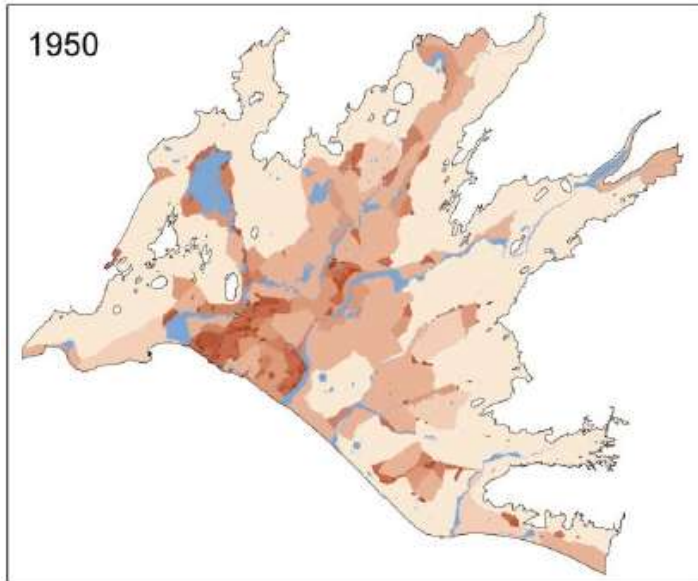

Samlagningaráhrif nokkurra þátta (lágmarksmat)

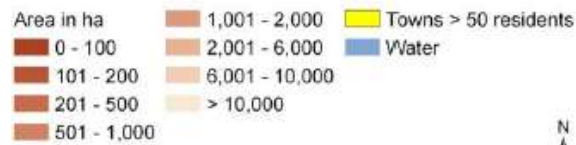
Grænt sýnir land sem er ≥ 200 m frá vegum, byggingum og skurðum

Elke Wald 2012

Natural habitat patches

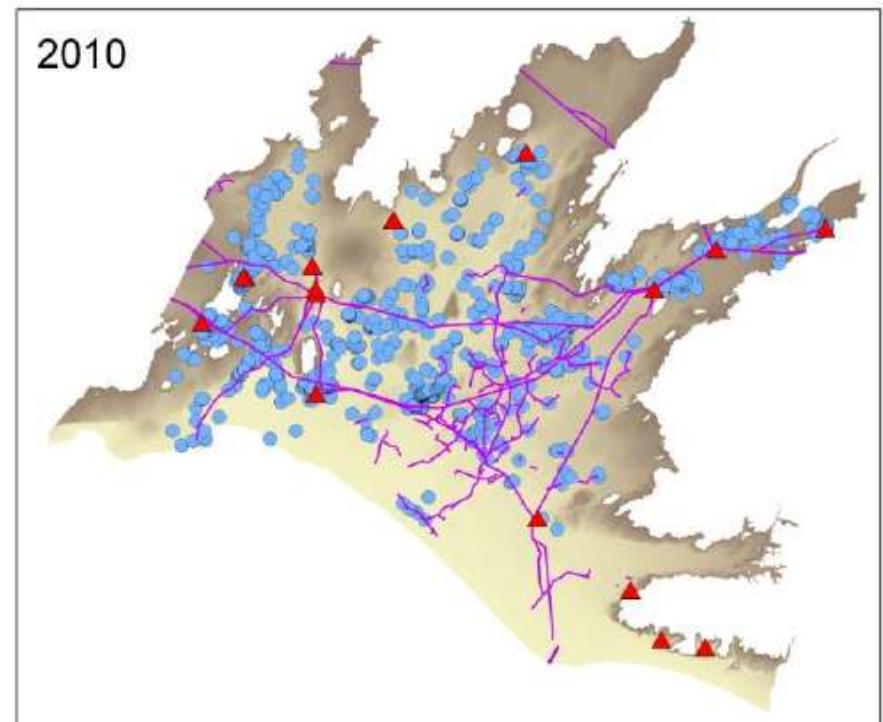
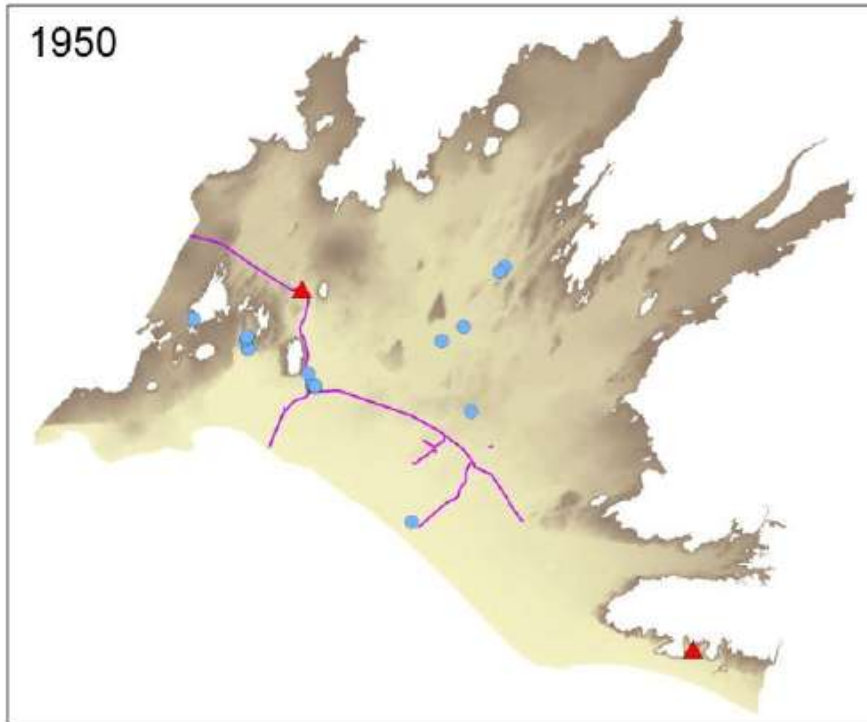

Statistics	1950	1980	2010
Patches (N)	410	3,702	8,195
Average patch size (ha)	1,472	163	73
Largest patch (ha)	79,670	26,836	21,446
Smallest patch (m ²)	17	1	< 1
Number of patches < 100 ha	196	3,143	7,614
Number of patches < 50ha	168	2,894	7,164

Dæmi: mannvirki Orkuöflun á Suðurlandi

Elke Wald 2012

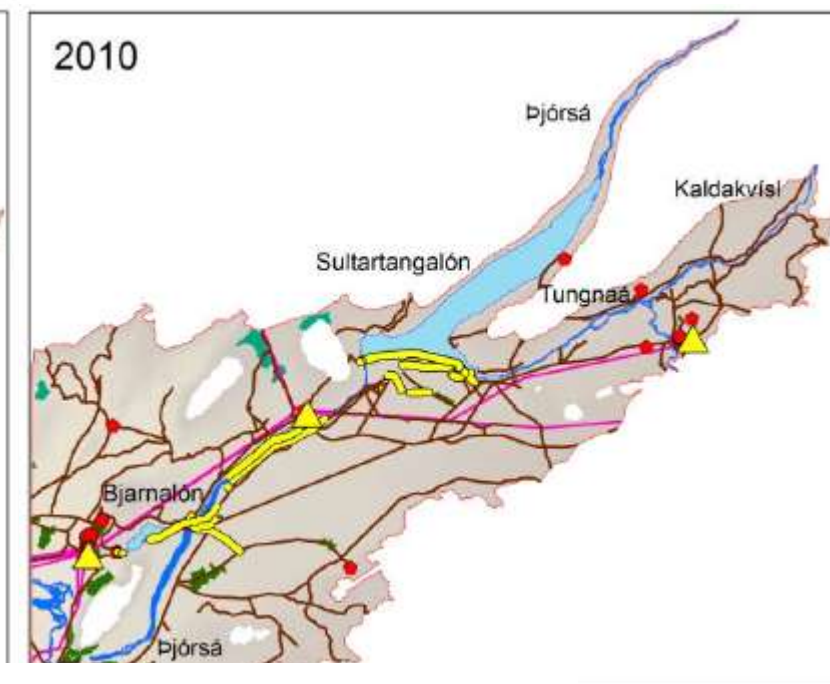
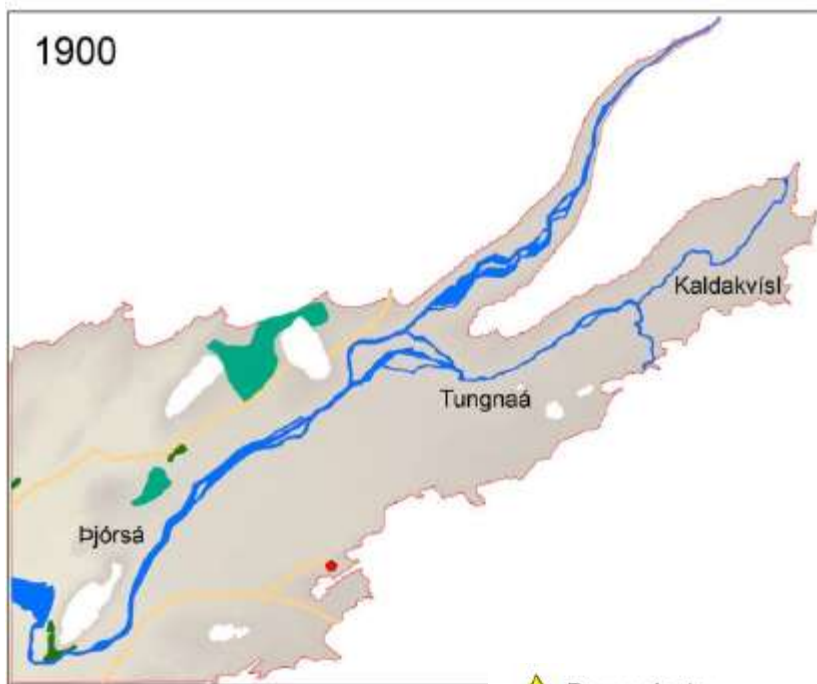
- Borholur
- ▲ Orkuver
- Raflínur

HÁSKÓLI ÍSLANDS

RANNSÓKNASETUR Á SUÐURLANDI

Mannvirki Þjórsárdalur

Elke Wald 2012

- Power plants
- Dams
- Power lines
- Buildings
- Drivable roads
- Pathway
- Rivers
- Woodland
- Wetland
- Reservoirs
- Area Outline

HÁSKÓLI ÍSLANDS

ÁSETUR Á SUÐURLANDI